Súd:	Krajský súd Košice
Spisová značka:	3Co/211/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7210207515
Dátum vydania rozhodnutia:	14. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Eva Feťková
ECLI:	ECLI:SK:KSKE:2013:7210207515.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Feťkovej a sudcov JUDr. Jarmily Sopkovej Maximovej a JUDr. Ladislava Duditša, v právnej veci žalobkyne O..V. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom v G., D.Á. G. X, starostky mestskej časti G. D. M., zastúpenej Advokátskou kanceláriou M.. A. G., Z..F..P.. so sídlom v G., F. Č.. X, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanej A. A. V..Z.. so sídlom v N., U. XX, IČO: XX XXX XXX, zastúpenej M.. A. A., advokátom so sídlom v A., O. Č.. XX, v konaní o ochranu osobnosti, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice II č.k. 13C 53/2010-120 zo dňa 6.5.2011 takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok v jeho napadnutej vyhovujúcej časti, t.j. vo výroku o povinnosti žalovanej uverejniť v denníku Košický Korzár ospravedlnenie a vo výroku o povinnosti zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 3.319,30 eur.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť v denníku Košický Korzár uverejniť ospravedlnenie v znení „

„Ospravedlnenie. P. Z. A. A., V..Z.., so sídlom v N., U. XX, 811 08 - S. W. G. sa ospravedlňuje pani V. M. za to, že v článku uverejnenom na druhej strane denníka Košický Korzár zo dňa 11.1.2010 s titulkom „Do svojho vrecka viac, občanom prišKrtia" uviedla na adresu pani O.. V. M. a jej práce vo funkcii starostky O. Č. G. D. M. v r. 2009, že „keď treba dať starostke takmer 250-tisíc v starej mene, dvíhajú tamojší vládni poslanci ruky hore. Však vybavila dotáciu pre mestskú časť! Akoby to nebola psia povinnosť každého starostu, snažiť sa pre svoju mestskú časť zohnať , čo sa dá ... nepotrebovali by sme za kráľovský plat vyše 2-tisíc eur mesačne na miestach starostov šikovných ľudí. Stačili by cvičené opice, ktoré by každoročný transfer z mesta jednoducho minuli na úrad, na zopár chodníkov a basta. Od zvoleného starostu sa čaká, prirodzene viac ako od opice. Aby pohol zadkom i rozumom. A ak ním pohne, nemal by automaticky požadovať „výpalné" z poloprázdnej miestnej kasy na úkor tých, čo ho zvolili.", ako aj za to, že v článku uverejnenom v denníku Košický Korzár dňa 19.1.2010 na titulnej strane s pokračovaním na tretej strane pod názvom „Starostka Jazera skupuje nehnuteľnosti - V. M. (HZDS-ĽS): Kúpila dva byty, za koľko tají", v súvislosti s kúpou dvoch bytov pani V. M. v roku 2009, uviedla, že pani V. M. „skupuje nehnuteľnosti", „tají" za koľko ich kúpila s tým, že „problémom by bol nesúlad v príjmoch starostky a nadobúdacou hodnotou dvoch bytov" a 31. marca 2010 „sa ukáže", či nehnuteľnosti „presahujú súhrn platových pomerov a iných príjmov" pani V. M., ako aj za to, že pani V. M. v článku pripísala výrok, podľa ktorého v tejto súvislosti „nebudem vám nič vysvetľovať".
Uvedenými tvrdeniami došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti pani O.. V. M., ktorej sa týmto ospravedlňujeme za poškodenie jej cti. A. A., V..Z.. - vydavateľ denníka Korzár",

a to na rovnakom mieste denníka a rovnakou veľkosťou písma v titulku ospravedlnenia aj v texte ospravedlnenia, ako boli použité v texte článku uverejnenom na titulnej strane denníka Košický Korzár zo dňa 19.1.2010 s titulkom „Starostka Jazera skupuje nehnuteľnosti. V. M. (HZDS-ĽS): Kúpila dva byty,

za koľko tají" do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, a pre prípad, že tak žalovaná v uvedenej lehote neurobí, ukladá žalovanej povinnosť strpieť uverejnenie tohto ospravedlnenia žalobkyňou v denníku Pravda v jeho inzertnej časti a to formou platenej inzercie na účet žalovanej.

Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 3.319,30 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti o uverejnenie titulku ospravedlnenia rovnakou veľkosťou písma, ako aj v titulku článku „starostka Jazera skupuje nehnuteľnosti...“ uverejneného na titulnej strane denníka Košický Korzár a v časti o zaplatenie 29.873,70 eur žalobný návrh zamietol. Vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa žiadal priznať morálne zadosťučinenie vo forme zverejnenia ospravedlnenia žalovanej za jej výroky obsahujúce zavádzajúce tvrdenia a neprimerane hodnotiace úsudky vzťahujúce sa na osobu žalobkyne, ako aj náhrady nemajetkovej ujmy 33.193,-eur. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že články uvedené žalobkyňou v dôvodoch žalobného návrhu žalovaná uverejnila v denníku Korzár - Košický Korzár a to dňa 11.1.2010 na str. 2 článok označený: „Poznámka Do svojho vrecka viac, občanom prišKrtia“ a dňa 19.1.2010 na str. 1 s pokračovaním na str. 3 článok označený „Starostka Jazera skupuje nehnuteľnosti. V. M. (HZDS - ĽS): Kúpila dva byty, za koľko tají“. Podľa žalobkyne neoprávnene zasiahli do jej práva na ochranu jej cti a jej dôstojnosti jednak preto, že sú v nich uvedené pravdu skresľujúce a zavádzajúce tvrdenia, ako aj neprimerané hodnotiace úsudky, vzťahujúce sa k jej osobe v súvislosti s výkonom jej funkcie. Podľa žalovanej boli v článku zo dňa 19.1.2010 zverejnené pravdivé a korektné informácie, žalobkyňa vôbec nepoprela to, že kúpila 2 byty, nepoprela, že v čase prípravy článku neuviedla, za koľko ich kúpila a ako ich kúpu financovala a odkázala v tomto smere na svoje majetkové priznanie. Žalovaná zdôraznila, že žalobkyňa je verejne činnou osobou a miera jej súkromia nemôže byť chránená tak, ako miera súkromnej (t.j. nie verejne činnej) osoby. Pokiaľ sa jedná o zverejnenú Poznámku uviedla, že sa jedná o expresívne vyjadrenie a výrazy, ale len všeobecného charakteru a nikde v článku nebolo uvedené meno žalobkyne. Z vykonaného dokazovania (výsluch žalobkyne, výpisy KN) mal súd prvého stupňa za preukázané, že žalobkyňa kúpila v lete 2009 (10.6.2009 a 30.6.2009) dva byty, ktoré nadobudla spolu so svojím manželom do bezpodielového spoluvlastníctva a súčasne bola už predtým bezpodielovou spoluvlastníčkou aj ďalšieho tretieho bytu. Z predložených listov vlastníctva z katastra nehnuteľnosti je tiež zrejmé, že na dvoch týchto bytoch boli zapísané v časti C listov vlastníctva ťarchy - záložné práva zriadené na nehnuteľnostiach v prospech Slovenskej sporiteľne a.s.. Žalobkyňa je osobou verejne činnou - je starostkou mestskej časti Košice Nad Jazerom, bola poslankyňou mestského zastupiteľstva v Košiciach, bola politicky činnou v HZDS - ĽS. Z toho vyplýva, že bola povinná strpieť väčšiu mieru zverejňovania informácií o svojej osobe a to nielen pozitívnych. V danom prípade nebolo medzi účastníkmi sporné, že predmetný článok zo dňa 19.1.2010: „Starostka Jazera skupuje nehnuteľnosti. V. M.Á. (HZDS - ĽS): kúpila dva byty za koľko tají“ obsahuje skutkové tvrdenia, ktorých pravdivosť nebola namietaná. Namietaná bola zo strany žalobkyne skutočnosť, že síce žalovaná zverejnila informáciu o nadobudnutí dvoch bytov žalobkyňou na základe informácii z verejného zoznamu - katastra nehnuteľností, ale už nezverejnila ďalší z toho istého zdroja vyplývajúci a teda aj objektívne zistiteľný fakt, že nehnuteľnosti v spoluvlastníctve žalobkyne boli zaťažené záložným právom zriadeným v prospech peňažných ústavov v období nadobudnutia nehnuteľností. Pravdivá informácia tým bola podaná zo strany žalovanej tak, že došlo ku skresleniu skutočnosti týkajúcich sa nadobudnutia bytov. Pritom autor článku čerpajúci informácie z katastra nehnuteľností mal možnosť a mohol túto informáciu zistiť a mal zverejniť informáciu o nadobudnutých bytoch žalobkyňou úplnú nie „skrátenú“ umožňujúcu a vyvolávajúcu u čitateľov rôzne závery a polemiky ohľadom spôsobu nadobudnutia dvoch bytov spochybňujúce bezúhonnosť osoby žalobkyne, ako to vyplynulo aj z výpovedí viacerých svedkov. Pokiaľ ide o obsah predmetného článku a zverejnenú informáciu z katastra nehnuteľností vo vzťahu k žalobkyni, možno túto informáciu označiť za difamačnú (ohovárajúcu, utrhajúcu na jej cti). Vzhľadom na ďalšie v článku uvedené informácie - vyjadrenie predstaviteľa H. L. - F.Č. o tom, že problémom by bol prípadný nesúlad príjmov žalobkyne a nadobúdacej hodnoty dvoch bytov, pripísanie výroku „nebudem Vám nič vysvetľovať“ žalobkyne ako aj jej vyjadrenia k zisťovaniu žalovanej pred uverejnením článku (pravdivosť ktorého napokon žalovaná ani nepreukázala, naopak žalobkyňa emailovou korešpondenciou preukázala, že takýto výrok žalovanej na jej dotazy neuviedla), doplnenie článku veľkou podobizňou žalobkyne a fotografiami obytných domov, v ktorých sa žalobkyňou nadobudnuté byty nachádzajú, ako aj skutočnosť, že sa jednalo v krátkom časovom období už o tretí článok v periodiku vydávanom žalovanou, v ktorom bola opisovaná žalobkyňa, nasvedčuje tomu, že dominantným dôvodom zverejnenia informácie bola nie snaha o poskytnutie

objektívnej informácie verejnosti, ale skôr zámer poškodiť, difamovať osobu žalobkyne. Súd prvého stupňa preto dospel k záveru, že zo strany žalovanej došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobkyne, najmä jej občianskej cti. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že článok mal difamujúci charakter, poškodil povesť žalobkyne. Viacerí svedkovia vypovedali, že zverejnený článok vyvolal v nich aj v ich okolí hľadanie odpovede na nepovedané, za čo žalobkyňa predmetné byty kúpila a keďže článok nedával na toto odpoveď, ale len naznačoval neurčitosť otázky financovania zakúpenia dvoch bytov, spôsobil spochybnenie bezúhonnosti osoby žalobkyne v očiach verejnosti.

Pokiaľ sa jedná o druhý z článkov: „Poznámka: Do svojho vrecka viac občanom prišKrtia“ zo dňa 11.1.2010, obsahuje hodnotiace úsudky, ktorými jeho autorka vyjadruje svoj subjektívny názor a postoj k určitej situácii - schváleniu rozpočtu samosprávy mestskej časti G. D. M., na čele ktorej stojí žalobkyňa ako starostka, k schváleniu koncoročnej odmeny žalobkyni poslancami miestneho zastupiteľstva mestskej časti G. D. M. a k výsledkom starostovskej činnosti „práce žalobkyne“. V prípade hodnotiaceho úsudku nemožno ho dokazovať (jeho pravdivosť) a platí tu tzv. prezumpcia ústavnej konformity - oprávnenosti. Predmetná poznámka sa síce zakladá na pravdivých informáciách o schválení úsporného rozpočtu, ako aj o schválení odmien žalobkyni za ňou vykonanú prácu - za získané dotácie pre mestskú časť, dostavbu a presťahovanie úradu, úsporu platu zástupcu starostu, ale forma jeho verejnej prezentácie (úsudku) nie je vôbec primeraná. Použité slovné spojenia majú difamujúci charakter a používali expresívne až urážlivé slovné spojenia voči žalobkyni. Aj keď žalovaná namietala v záverečnom vyjadrení, že v tomto článku - tejto poznámke vôbec nebolo zverejnené meno žalobkyne, že sa jednalo len o všeobecné hodnotenie, z umiestnenia Poznámky ihneď vedľa článku o schvaľovaní rozpočtu z informácií, ktoré poznámka obsahovala bolo dostatočne zrejmé, že v prípade vyjadrovania sa k osobe starostu jednalo sa o osobu žalobkyne. Ani medzi účastníkmi nebolo sporné, až do času záverečného vyjadrenia žalovanej prostredníctvom právneho zástupcu, že článok bol o žalobkyni. Bola dostatočne a celkom zreteľne identifikovaná a to aj samotnými čitateľmi, ako to vyplynulo z výpovedí svedkov. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že predmetná poznámka mala difamujúci charakter, prekročila medze kritiky (naviac kritika bola aj zjavne neprimeraná - napr. nebolo preukázané, že by žalobkyňa bola požadovala a nárokovala si odmeny ako „výpalné z poloprázdnej miestnej kasy“) zosmiešnila a urazila osobu žalobkyne a znehodnotila výsledky jej práce. Pre difamujúci charakter článkov došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobkyne a súd preto žalobe o primerané zabezpečenie formou ospravedlnenia vyhovel, lebo dospel k záveru, že žalované uverejnenými článkami zasiahla neoprávnene do práva žalobkyne na ochranu jej osobnosti chránenej ustanoveniami § 11 a nasl. Obč. zák. Čo sa týka požadovanej nemajetkovej ujmy vo výške 33.193,-eur, priznanie zadosťučinenia v peniazoch, súd prvého stupňa skúmal, či sú splnené podmienky aplikácie ust. § 13 ods. 2 Obč. zák.. Aplikácia tohto zákonného ustanovenia v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka predpokladá splnenie zákonom kvalifikovaných podmienok: morálne zadosťučinenie sa javí ako nepostačujúce a súčasne neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere. Pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch v zmysle § 13 ods. 3 Obč. zákonníka sú taxatívne stanovené dve kritéria, z ktorých musí súd pri svojom rozhodnutí vychádzať:
1/ závažnosť vzniknutej ujmy a
2/ okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo.

V danom prípade mal súd za preukázané výpoveďami svedkov, že predmetné články (starostka Jazera skupuje nehnuteľnosti. V. M. HZDS - ĽS): kúpila dva byty za koľko tají a „Poznámka : Do svojho vrecka viac, občanom prišKrtia“ znížili vážnosť žalobkyne, dotkli sa jej občianskej cti a ľudskej dôstojnosti. Viacerí svedkovia vypovedali, že predmetné články zmenili ich vzťah k žalobkyni a ich názor na žalobkyňu. V prípade niektorých sa žalobkyni podarilo obnoviť - znovu získať ich dôveru, podaním vysvetlenia na otázky žalovanou nastolené, ale niektorí) doposiaľ zotrvávajú na stanoviskách, ku ktorým dospeli po prečítaní článku o z(U., Z., G. akúpení dvoch bytov žalobkyňou a to, že žalobkyňa nenadobudla byty za legálne zdroje, pretože v prípade takéhoto nadobudnutia „bolo by to muselo byť uvedené a uvedené to nebolo“. Viacerí svedkovia vypovedali, že v dôsledku zverejnených článkov negatívne reakcie verejnosti pretrvávali ešte aj v čase komunálnych volieb (hoci napokon žalobkyňa obhájila post starostky), t.j. v časovom odstupe až 10 mesiacov od zverejnenia a zároveň reagovali na predmetné články, okrem obyvateľov mestskej časti, ktorej žalobkyňa je starostkou aj občania - verejnosť iných mestských častí mesta. Súd prvého stupňa mal preto preukázané, že predmetnými článkami žalovanej došlo k takémuto zásahu do práv žalobkyne, ktorý v značnej miere, nielen v bežnej miere znížil jej česť a ľudskú dôstojnosť v spoločnosti. Pripustenie peňažnej sarisfakcie je opodstatnené

všade tam, kde je osobnostná ujma spojená s osobitne citeľným znížením postavenia dotknutej osoby v spoločenských kruhoch, kde sa pohybuje a kde zmenšenie a vyváženie nemajetkovej ujmy nemožno napraviť inou cestou, ako primeraného zadosťučinenia vo forme peňažného plnenia. V danom prípade bola v značnej miere znížené dôstojnosť žalobkyne a jej vážnosť v spoločnosti (bola spochybnená jej bezúhonnosť, ľudia uvažovali o jej nekalých príjmoch a o braní úplatkov, o tom, že kradne z miestnej kasy, zakúpenie dvoch bytov považovali za zlodejstvo, používali na pomenovanie starostky zvieracie mená, inšpirovaní Poznámkou spájali s jej osobou termíny „mafiánka“, výpalné, ...) ktorá skutočnosť vyplynula z výpovedí svedkov. Preto priznal žalobkyni právo na náhradu nemajetkovej ujmy, ale nie vo výške 33.193,-eur, ale len vo výške 3.319,30 eur a to vzhľadom na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo. Výšku náhrady určenú žalobkyňou 33.193,-eur považoval súd prvého stupňa za neprimerane vysokú. Jednak žalobkyňa je verejne činnou osobou a súčasne zohľadnil súd, že žalobkyňa mala možnosť sa k otázke zakúpenia dvoch bytov vyjadriť ešte pred zverejnením článku. Nevyužila právo vyjadriť sa k danej téme, pričom jej vyjadrenie mohlo podstatne a významne ovplyvniť obsah článku (hoci žalovaná mohla zistiť zapísané ťarchy v katastri a mala zverejniť kompletnú informáciu) pričom podľa názoru súdu nepreukázala žalobkyňa rozumný dôvod na nevyužitie ponúknutej možnosti vyjadriť sa k otázke zakúpenia bytov, len odkázala na blízke zverejnenie svojho majetkového priznania. Nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 3.319,30 eur súd preto považoval za primeranú a vo zvyšku žalobu zamietol.

Proti tomuto rozsudku čo do výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené t.j. výroku o povinnosti žalovanej zverejniť v denníku Košický Korzár ospravedlnenie a vo výroku o povinnosti zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 3.319,30 eur podala včas odvolanie žalovaná. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 220 O.s.p. zmenil a návrh zamietol a zaviazal navrhovateľku nahradiť vzniklé trovy konania, prípadne aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uplatnila odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. c/, d/ a f/ O.s.p.. V dôvodoch odvolania poukázala odvolateľka na to, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní o predmetnej právnej veci nesprávne posúdil konflikt troch rovnocenných ústavných práv a to právo navrhovateľa na ochranu osobnosti a právo vydavateľa na slobodu prejavu, ako aj právo občana resp. občanov na obdržanie informácií, týkajúcich sa verejného záujmu (verejných činiteľov regionálnej a komunálnej politiky, či politiky ako takej). Zrejmý zásah do slobody prejavu je v tomto prípade podľa odvolateľky takýmto spôsobom neprípustný zo zákona. Súd prvého stupňa uložil žalovanej povinnosť ospravedlniť sa žalobkyni, aj keď samotný prvostupňový súd dokazovanie vyhodnotil tak, že v konaní sa preukázalo, že žalovaná uverejnila pravdivé informácie. Podľa žalovanej samotné ospravedlnenie je žalobkyňou v návrhu na začatie konania formulované spôsobom vytvárajúcim celkom iný text, nový text, významovo inú informáciu rozdielne formulovanú od uverejneného článku. Ospravedlnenie, ktoré formulovala žalobkyňa a ktoré súd prvého stupňa uložil povinnosť uverejniť tvorí žalobkyňou svojvoľne pospájané jednotlivé časti článku dotvárajú tak zámerne iný text (inú informáciu), ktorý by mal vytvárať dej protiprávnosti a zásahu do práv žalobkyne. Takýto spôsob vynucovania si súdnej ochrany aktívnym politikom voči médiam považuje žalovaná za neprípustný a v rozpore s dobrými mravmi zasahujúci protiprávne do práva na slobodu prejavu demokratickej spoločnosti za absolútne neprípustné.

Pokiaľ súd prvého stupňa zásah do osobnostných práv regionálnej, komunálnej politiky vzhliadol v tom, že v regionálnom denníku bola síce uverejnená pravdivá informácia - kúpa nehnuteľností, ale nebol zverejnený objektívne zistiteľný fakt, že dve z týchto nehnuteľnosti v spoluvlastníctve navrhovateľky boli zaťažené záložným právom zriadeným v prospech peňažných ústavov, žalovaná namieta takýto svojvoľný výklad právnej normy zo strany prvostupňového súdu, ktorý je v absolútnom rozpore s príslušným právnym predpisom a zámerom sledovaným zákonodarcom. Nakoniec aj samotný prvostupňový súd vo vzťahu k nemajetkovej ujme v rozsudku uviedol, že žalobkyňa nevyužila svoje právo vyjadriť sa, nepreukázala žiaden rozumný dôvod na nevyužitie ponúknutej možnosti vyjadriť sa k otázke zakúpenia bytov. Rozhodujúce však podľa žalovanej je to, že išlo o pravdivú informáciu o kúpe bytov v celej jej časti. Informáciu žalovaná čerpala z verejne prístupného registra - katastra nehnuteľností, ktorého zverejnenie financuje štát. Štát má záujem, aby boli tieto informácie pre občanov verejné a prístupné. Každý občan si zápis v katastre nehnuteľnosti môže kedykoľvek prezrieť. Ak ich žalovaná uverejnila pravdivo a presne, nemôže dôjsť k zásahu štátnej moci prostredníctvom súdu. To, že boli nehnuteľnosti zaťažené záložným právom, nijako nespochybňuje a nemení pravdivosť uverejnených informácií v spravodajskom článku. V tejto súvislosti žalovaná uviedla, že ak súdu prvého stupňa chýbal údaj o zriadenom záložnom práve, prečo mu napr. nechýbal aj údaj o zriadenom vecnom bremene podľa zákona o vlastníctve bytov, ktorý je tiež zapísaný v evidencii nehnuteľností, či napr. údaj z kúpnych zmlúv,

týkajúcich sa kúpnych cien, ktorý eviduje daňový úrad. Uverejnením článkov nedošlo a ani nemohlo dôjsť k zásahu do osobnostných práv žalobkyne, či k difamačnej informácii. Podobne nemožno za difamačnú označiť citáciu respondenta z inštitúcie H. L. o tom, že problémom by bol prípadný nesúlad príjmov a nadobúdacej ceny bytov, keďže ide o racionálnu úvahu respondenta nijako nevybočujúcu z pravdivej reality. Skutočne by bolo problémom komunálneho politika, podobne tak ktoréhokoľvek občana tohto štátu, ak by nemal preukázateľný súlad príjmov a nadobudnutého majetku. Konštatovanie súdu prvého stupňa o tom, že v regionálnom denníku v krátkom čase boli uverejnené tri rôzne články o regionálnej političke z metropoly regiónu, ktorá zastávala viacero verejných funkcií vrátane postu starostky vo vzťahu k akémusi zámeru difamovať osobu žalobkyne, nevychádza z racionálneho základu a už vôbec nie z vykonaného dokazovania. Odôvodnenie rozhodnutia konštatovaním, že článok vyvolal v svedkoch a v ich okolí hľadanie odpovede na neodpovedané a že naznačoval neurčitosť otázky financovania zakúpenia dvoch bytov, spôsobil spochybnenie bezúhonnosti osoby žalobkyne v očiach verejnosti, by malo byť skôr odôvodnením, prečo žalobu zamietnuť, ako nedôvodnú a nie žalobe vyhovieť. Je úlohou médií vo vzťahu k politikom demokratickej spoločnosti hľadať odpovede na neodpovedané. Žalobkyňa je osobou narábajúcou s verejnými financiami, političkou v riadiacej výkonnej funkcii. Rovnako pravdivá bola informácia o odmene starostky a vychádzala z oficiálnej zápisnice z rokovania zastupiteľstva mestskej časti. Druhý článok - Poznámka, bol komentárom hodnotiacim úsudkom, ktorý sa venoval zaužívanému spôsobu riešenia finančného nedostatku zo strany politikov, prišikrtiť občanom a do svojho vrecka dávať viac. Stáva sa bežnou praxou, že zastupitelia občanov pri spravovaní verejných financií vo svojich rozhodnutiach znižujú výdavky, týkajúce sa financovania verejnoprospešných potrieb, no zvyšujú výdavky týkajúce sa svojich odmien a pôžitkov. Ide teda o kritiku oprávnenú a primeranú, navyše v článku nebola osoba žalobkyne ani spomenutá, či menovaná. Prvostupňový súd však uviedol, že Poznámka sa síce zakladá na pravdivých informáciach, ale forma verejnej prezentácie (úsudku) nie je vôbec primeraná. Poznámka mohla mať podľa súdu prvého stupňa difamujúci charakter, zosmiešnila a urazila osobu žalobkyne, znehodnotila výsledky jej práce. Takáto aplikácia právnej normy súdom prvého stupňa je podľa odvolateľky vzhľadom na platnú Ústavu SR neprípustná a v demokratickej spoločnosti aj nežiadúca, vykazujúca istú dávku podobnosti s vnímaním slobody prejavu v bezprávnych nedemokratických režimoch. Aj v tejto poukázala žalovaná na formuláciu návrhom uplatneného nároku, formuláciu ospravedlnenia, ktoré kreuje celkom iný text, ktorý mení význam autorského článku redaktorky F. D..

Vo vzťahu k uloženej povinnosti zaplatiť navrhovateľke sumu 3.319,30 eur nahradenie nemajetkovej ujmy v peniazoch je podľa zákona namieste len tam, kde sa javí nepostačujúce ospravedlnenie, pritom v dôvodoch rozsudku nie je podľa odvolateľa zmienka na základe čoho má rozhodnutie o nemajetkovej ujme reálne v konaní preukázané, (vykonaných dokazovaním). Preto rozhodnutie je v tejto časti nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Žalovaná v dôvodoch odvolania akcentovala na skutočnosť, že dokazovanie bolo súdom nesprávne vedené aj vo vzťahu k článkom, ktoré neboli predmetom konania vzhľadom na uplatnený nárok v petite. Navyše žalovaný poukázal v odvolaní na to, že predmetné konanie je konaním o ochranu osobnosti, v ktorom je súd prísne viazaný návrhom. Súdu neprináleží meniť text navrhovaného ospravedlnenia a o prejednávanom návrhu môže rozhodnúť len tak, že mu úplne vyhovie, alebo ho naopak zamietne ako celok. Aj z dôvodu uplatnenej formulácie návrhu žalobkyňou mal súd žalobu zamietnuť. Za vadu rozhodnutia súdu prvého stupňa preukazujúcu nezákonnosť rozhodnutia prvostupňového súdu považuje žalovaný i to, že petit návrhu, ktorý súd prevzal do výroku rozsudku v čase ospravedlnenia uvádza články z 11.1.2010 a 19.1.2010. Návrh na začatie konania a vykonané dokazovanie vo vzťahu k prvostupňovým súdom vypočutým svedkom však vychádzali z článkov zo dňa 28.12.2009, 11.1.2010 a 19.1.2010. Takto vedené dokazovanie súdom aj článkom zo dňa 28.12.2009, ktorý podľa obsahu návrhu na začatie konania síce bol, ale podľa uplatneného petitu už nebol predmetom konania nebolo správne a v súlade so zákonom.

Žalobkyňa vychádza podľa odvolateľky z mylného predpokladu, že zákon poskytuje dobrej povesti absolútnu ochranu. Rovnováha verejného a súkromného záujmu je dôležitým kritériom pre určovanie primeranosti obmedzenia každého základného práva. Odvolateľka v tomto smere poukázala na nález Ústavného súdu SR sp.zn. PL ÚS 7/96. Tiež akcentovala na nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I ÚS 156/99, teda že v konkrétnom prípade je nevyhnutné skúmať mieru (intenzitu) tvrdeného porušenia práva na ochranu dobrej povesti v kontexte so slobodou prejavu a s právom na informácie a so zreteľom na požiadavku proporcionality uplatňovania týchto práv. Rovnako poukázala na nálezy Ústavného súdu SR sp.zn. PL ÚS 30/95, PL ÚS 14/98 a 2ÚS 28/96, PL ÚS 5/93, II ÚS 94/94, II ÚS 48/97, na ustanovenia článku 26 ods. 1 a 2 Ústavy SR, nález Ústavného súdu Českej republiky 1 ÚS

156/99, konkrétne rozsudok vo veci A. V. P.Z. proti Rakúsku zo dňa 26.4.1995 (Novinárska sloboda zahŕňa možné uchýlenie sa k určitému stupňu nadsádzky, alebo dokonca provokácie), rozsudok vo veci H. proti U. zo dňa 29.3.2011 a vo veci M. proti W. z roku 1994.

Záverom odvolateľka poukázala na to, že prirovnávanie ľudí k zvieracej ríši , resp. poukazovanie na niektoré charakterové črty a správanie sa ľudskej populácie prostredníctvom dávania ľudských vlastnosti či už dobrých alebo zlých postavám zvieracej ríše je známy v demokratickej časti sveta od čias Ezopových bájok. Robia tak i súdy v Slovenskej republike, resp. aj Európsky súd pre ľudské práva - napr. tlač je strážnym psom demokracie. Zásahy do slobody prejavu za takéto personifikovanie politikov vo všeobecnosti sa spájajú skôr s autokratickými režimami, či nedemokratickými zriadeniami minulých storočí, nemalo by sa tak stávať v 21.storočí demokratickej spoločnosti, akou Slovenská republika nepochybne je, navyše aj právo na slobodu prejavu zakotvuje najvyšší zákon štátu - Ústava SR. Pre prípad zmeny rozsudku a zamietnutia žaloby v celom rozsahu uplatnila žalovaná náhradu trov konania v konaní pred súdom prvého stupňa i v odvolacom konaní, ktorých výšku vyčíslila.

Žalobkyňa vo vyjadrení sa k odvolaniu žalovanej navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Vo vyjadrení akcentovala na to, že tvrdenie žalovanej je zámerne zavádzajúce s cieľom vyvolať dojem, že žalovaná bola postihnutá za zverejnenie pravdivých informácií v predmetnom článku. Zásah do práv na ochranu osobnosti žalobkyne nie je založený len na skutočnosti, že žalovaný v článku cielene nezverejnil úplnú informáciu týkajúcu sa nadobudnutia predmetných bytov, ale vyplýva z celkového obsahu predmetného článku, spôsobu podania skutočností v ňom uvedených, ako aj z okolností, za ktorých bol článok zverejnený, čo správne vyhodnotil súd prvého stupňa. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia teda jasne vyplýva, že k zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobkyne nedošlo uverejnením nepravdivých tvrdení zo strany žalovanej (okrem pripísania nepravdivého výroku žalobkyne: „nebudem Vám nič vysvetľovať“), ale predovšetkým uverejnením skutočností pravdu skresľujúcim spôsobom, ktorým žalovaná zamlčala skutočnosti týkajúce sa úverového financovania predmetných bytov vyplývajúce z katastra nehnuteľnosti, čitateľovi podsunula vyjadrenie predstaviteľa H. L. - F. o prípadných problémoch nesúladu príjmov žalobkyne a nadobúdacej hodnoty bytov, vzápätí čitateľa oboznámila s výškou platu a odmien žalobkyne, žiadnym spôsobom čitateľov neinformovala o majetkových pomeroch manžela žalobkyne, ktorý je bezpodielovým spoluvlastníkom predmetných bytov a v článku použila prehnane expresívne výrazy („skupuje nehnuteľnosti“) ktoré navodzujú senzačnosť a škandalóznosť konania žalobkyne s cieľom podsunúť verejnosti nepodložený názor, že kúpa predmetných nehnuteľností nebola transparentná a že pri financovaní kúpy predmetných nehnuteľností boli použité prostriedky, ktoré žalobkyňa získala v rozpore so zákonom a spochybniť tak dôveryhodnosť žalobkyne v očiach verejnosti, pričom k spochybneniu dôveryhodnosti a vo veci žalobkyne skutočne došlo, ako to z vykonaného dokazovania vyplynulo. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 61/2000, v ktorom Najvyšší súd SR dospel k záveru, že za pravdivé opísanie skutkových okolností nemožno považovať prípad, keď pisateľ článku síce uvedie skutočnosti, ktoré sú pravdivé, ale niektoré skutočnosti skutkového deja neuvedie. Uvedenie neúplného skutkového deja má potom za následok, že tento skutkový dej nebol opísaný pravdivo a teda nie je pravdou. Absencia dostatočného skutkového opisu deja do takej miery, že to čitateľovi neumožňuje urobiť si vlastný úsudok vychádzajúci z pravdivých skutočností a tieto čitateľovi neznáme okolnosti môžu mať vplyv na právo chránené ustanovením § 11 a nasl. OZ majú za následok, že skutkovo opísané skutočnosti sú nepravdivé. Najvyšší súd ďalej uviedol, že požiadavka pravdivého opísania skutkového deja umožňujúceho čitateľovi urobiť si vlastný úsudok, nie je zásahom do práv chránených čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nakoľko právo na slobodu prejavu nezahŕňa rozširovanie nepravdivých informácií v uvedenom zmysle.

Vzhľadom na vyššie uvedené tento postup žalovanej nie je možné považovať za pravdivé opísanie skutkových okolností s cieľom pravdivo informovať verejnosť. Na tom nič nemení námietka žalovaných, že jednotlivé informácie (uverejnená informácia o kúpe bytov, ako aj vyjadrenie respondenta z inštitúcie H. L.) vychádzali z pravdivej reality, nakoľko tieto skutočnosti v celkovom kontexte obsahu článku s prihliadnutím k jeho forme v situácii vedomého zamlčania podstatných skutočností známych žalovanej ohľadom úverového financovania kúpy predmetných bytov nemali za účelom objektívne informovať verejnosť, ale podsunúť verejnosti špekulatívny a osočujúci záver o financovaní kúpy predmetných bytov z ilegálnych príjmov bez možnosti si urobiť vlastný úsudok, čím došlo k poškodeniu povesti a dobrého

mena žalobkyne a teda k neoprávnenému zásahu do práv na ochranu osobnosti žalobkyne, čo výsledky vykonaného dokazovania potvrdzujú.

Pokiaľ žalovaná v podanom odvolaní tvrdila, že takto napísaný článok nevyvolá vo verejnosti skreslenie ohľadom spôsobu nadobudnutia predmetných bytov a pochybnosti o dôveryhodnosti žalobkyne, z výpovedí väčšiny svedkov vyplynulo, že tento článok vyvolal u čitateľov pochybnosti o dôveryhodnosti žalobkyne ako aj o legálnosti jej príjmov. Svedok V. G. vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 4.2.2011 uviedol, že z predmetného článku mu utkvelo v pamäti , že starostka nechcela a nevedela vysvetliť odkiaľ mala finančné prostriedky, za ktoré kúpila byty, čo je preňho vzhľadom k tomu, že sa jedná o osobu pôsobiacu vo verejnej funkcii, neprijateľné, pričom on osobne naďalej považuje žalobkyňu za nedôveryhodnú osobu a ovplyvnilo ho to aj v komunálnych voľbách, nakoľko on uverejneným informáciám v predmetných článkoch verí a nemá dôvod o nich pochybovať. Svedok O. Z. vo svojej výpovede na pojednávaní dňa 6.5.2011 uviedol, že ani vysvetlenie zo strany žalobkyne o zakúpení bytov na základe hypotekárnych úverov ho nepresvedčilo, nakoľko keď noviny niečo napíšu, on tomu verí, preto on považoval a považuje tieto byty za zakúpené z ilegálnych zdrojov. Obdobne tiež svedkyňa S. U. na pojednávaní dňa 4.2.2011 vypovedala, že vysvetleniu žalobkyne neuverila, nakoľko vychádzala z presvedčenia, že pokiaľ by financovanie kúpy bytov prostredníctvom hypotekárnych úverov bolo pravdivé, novinári mali povinnosť túto skutočnosť uviesť a keďže v článku žiadna zmienka o úveroch nebola, svedkyňa vysvetleniu žalobkyne neuverila a to ani doposiaľ, z výpovede svedka P. L. na pojednávaní dňa 18.11.2010 vyplýva, že doteraz zverejnené články v denníku Korzár, týkajúce sa žalobkyne vytvorili negatívne emócie medzi ľuďmi, vyvolávalo v nich pochybnosti zakúpenie dvoch bytov žalobkyňou len za peniaze z platu a dojem, že byty musela žalobkyňa zakúpiť aj za peniaze z nejakých iných zdrojov - z provízií za rôzne investičné akcie. S ohľadom na tieto dôkazy tvrdenie žalovanej, že zhrnutie prvostupňového súdu o tom, že článok vyvolal v svedkoch hľadanie odpovede na neodpovedané, za čo žalobkyňa predmetné byty kúpila, malo byť dôvodom pre zamietnutie žaloby a nie dôvodom jej rozsudkom vyhovieť je len ďalším zavádzajúcim tvrdením žalovanej, nakoľko prvostupňový súd sa vo svojom odôvodnení neobmedzil len na toto konštatovanie, ako sa to snaží naznačiť žalovaná a aj dostatočne vysvetlil dôvody svojho rozhodnutia, ako to vyplýva z vyššie uvedených citovaných časti tohto rozsudku. Navyše záver o tom, že úlohou médii hľadať odpovede na neodpovedané, nezodpovedá obsahu predmetného článku, nakoľko tento článok žiadne odpovede na neodpovedané nedáva, naopak vedome a účelové tieto odpovede zamlčuje a vyvoláva v čitateľovi bez skutkovo podložených dôvodov otázky pochybností, pre ktoré vzhľadom na informácie o hypotekárnych úveroch, ktoré mala žalobkyňa k dispozícií, nebol priestor. Z týchto dôvodov v prípade predmetného článku nemožno hovoriť ani o otvorení korektnej verejnej diskusie v súlade s novinárskou etikou a dobromyseľnosti žalovanej. V prípade článku uverejnenom v denníku Košický Korzár dňa 11.1.2010 s názvom „Do svojho vrecka viac, občanom prišKrtia“ žalovaná v odvolaní vychádzala z nasledujúcich tvrdení: 1/ hodnotiace úsudky obsiahnuté v článku predstavovali podľa názoru žalovanej kritiku oprávnenú a primeranú, 2/ meno žalobkyne nebolo v poznámke spomenuté, preto jej osoba nie je s článkom dostatočne stotožnená, 3/ článok sa zakladá na pravdivých informáciách a závery prvostupňového súdu nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. K jednotlivým námietkam žalovanej žalobkyňa vo vyjadrení uviedla následovné: 1/ K zásahu do práv na ochranu osobnosti môže dôjsť nielen zverejnením nepravdivých informácií, ale aj v dôsledku uvedenia hodnotiacich úsudkov založených na kritike, ktorá prekračuje hranice vecnej a konkrétnej kritiky a svojou formou (použitím expresívnych, neprimeraných a hanlivých výrazov) je v značnom nepomere so spoločensky uznávanými cieľmi. Vecná kritika je chápaná tak, že vychádza z reálnych podkladov a z týchto potom vyvodzuje zodpovedajúce závery pre hodnotiaci úsudok. Konkrétnosť kritiky znamená, že je založená na konkrétnych skutočnostiach bez vyvodenia všeobecných záverov (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 61/2000). Žalovaná v predmetnom článku jednak uviedla, že napriek tomu, akým spôsobom žalobkyňa vykonávala svoju funkciu v danom období „požadovala výpalné z poloprázdnej miestnej kasy“ a že žalobkyni napriek tomu bolo treba dať takmer 250.000,-Sk v starej mene. Následne osobu žalobkyne z hľadiska výsledku jej práce prirovnala k „cvičenej opici“ nakoľko žalobkyňa podľa názoru žalovanej „nepohla zadkom a rozumom“ a jej výsledky boli „psou povinnosťou každého starostu“. Touto formou žalovaná verejnosti prezentovala nepravdivý názor, že žalobkyňa požadovala od zastupiteľstva schválenie odmien, pričom tento záver nie je pravdivý, nakoľko o priznaní odmeny rozhodovalo miestne zastupiteľstvo na návrh osoby, odlišnej od žalobkyne. Použité výrazy, expresívne pojmy výpalné, cvičená opica, či psia povinnosť prekračujú medze vecnej kritiky a nesledujú cieľ pravdivo informovať verejnosť, ale majú za účel zosmiešniť a uraziť žalobkyňu, degradovať výsledky práce žalobkyne a presvedčiť verejnosť, že žalobkyňa požaduje odmenu ako „výpalné“ na úkor občanov za prácu, ktorá dokáže spraviť aj „cvičená opica“. Prvostupňový súd preto

dospel k správnemu záveru, že predmetným článkom došlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyne, nakoľko tento „ sa síce zakladá na pravdivých informáciách o schválení úsporného rozpočtu, ako aj o schválení odmien žalobkyne za ňou vykonanú prácu - za získané dotácie pre mestskú časť, dostavbu a presťahovanie úradu, úsporu platu zástupcu starostu, ale forma jeho verejnej prezentácie (úsudku) nie je primeraná. Použité slovné spojenia mali difamujúci charakter a používali expresívne a až urážlivé spojenia voči žalobkyni. Z ustálenej judikatúry súdu jednoznačne vyplýva, že ak sú v kritike k charakterizovaniu určitých javov a osôb použité výrazy, ktorých miera expresivity je v značnom nepomere s cieľom kritiky, resp. ak je obsah kritiky neadekvátny posudzovanému konaniu kritizovaného, pričom z nej vyplýva úmysel kritizovanú osobu znevážiť, či uraziť (tzv. intenzívny exces) ide o kritiku neprimeranú, ktorá je spôsobilá zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby (rozsudky Najvyššieho súdu Českej republiky 30Cdo 1491/2007, a 4Cdo 149/2009). Rovnako poukázala žalobkyňa na nález Ústavného súdu ČR zo dňa 10.7.1997 sp.zn. IIIÚS 359/96 „Ak vybočuje publikovaný názor z medzí v demokratickej spoločnosti všeobecne uznávaných pravidiel slušnosti, stráca charakter korektného úsudku (správy, komentáre) a ako taký sa spravidla ocitá a už mimo medze ústavnej ochrany. Takáto difamujúca kritika osoby žalobkyne pri absencii dostatočného skutkového základu nie je adekvátna, pretože ako vyplýva z rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva, nestranný čitateľ konfrontovaný s takouto masívnou kritikou, si ťažko mohol vybrať niečo iné, ako podozrievať navrhovateľa z nečestného správania (citované z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci A. V. P. proti Rakúsku z 26.4.1995.

2/ Čo sa týka námietky žalovanej o neuvedení mena žalobkyne priamo v „Poznámke“, k tejto námietke je potrebné uviesť, že článok s názvom „do svojho vrecka viac, občanom priškrtia“ sa nachádzal hneď vedľa článku „Jazero schválilo úsporný rozpočet na platoch šetriť neplánujú, schválili viac, „v ktorom bolo výslovne uvedené meno, priezvisko i funkcia žalobkyne a ktorý bol doplnený fotografiou žalobkyne s podpisom starostka V. M. HZDS - ĽS, investície priškrtili, platy nie“. Z obsahu článku „Do svojho vrecka viac, občanom priškrtia“a jeho umiestnenia je nepochybné, že tento článok reagoval práve na schválenie odmien žalobkyne a ďalšie skutočnosti uvedené v článku „Jazero schválilo úsporný rozpočet na platoch šetriť neplánujú, schválili viac“. Vzhľadom k tomu je nepochybné, že hodnotiace úsudky uvedené v článku s názvom „Zo svojho vrecka viac, občanom priškrtia“ sa vzťahovali na osobu žalobkyne, čo nepoprela ani žalovaná. Prvostupňový súd sa vyporiadal i s touto námietkou žalovanej, keď uviedol, že z umiestnenia „Poznámky“ hneď vedľa článku o schvaľovaní rozpočtu, z informácií ktoré Poznámka obsahovala, bolo dostatočne zrejmé, že sa v prípade vyjadrovania k osobe starosty, jednalo o osobu žalobkyne a bola dostatočne zreteľne identifikovaná a to aj samotnými čitateľmi ako to vyplynulo z výpovedí svedkov.
3/ Žalovaná v súvislosti s týmto článkom tiež zdôraznila, že článok sa zakladá na pravdivých informáciách, preto rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za nesprávne, zároveň nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Žalovaná však bližšie neuviedla, z akých dôvodov považuje toto rozhodnutie za nepreskúmateľné. Tento záver žalovanej sa nezakladá na pravde, nakoľko vyššie uvedené závery prvostupňového súdu sú podložené vykonanými dôkazmi a prvostupňovým súdom boli náležite odôvodnené. Prvostupňový súd na základe predloženej zápisnice zo zasadnutia miestneho zastupiteľstva mestskej časti G. D. M. mal za preukázané, že odmeny žalobkyni boli schválené miestnym zastupiteľstvom na základe návrhu osoby odlišnej od žalobkyne po riadnej diskusii a hlasovaní, pričom svedok Š.H. Č. vo svojej výpovedi na pojednávaní zo dňa 18.11.2010 vyvrátil tvrdenie, že žalobkyňa si nárokovala resp. požadovala odmeny. Z výpovedí svedkov vyplynulo, že predmetný článok zosmiešnil a kriminalizoval osobu žalobkyne, degradoval výsledky jej práce a znížil vážnosť osoby žalobkyne, ktorú ľudia v jej okolí a širšia verejnosť začala ironicky až vulgárne pomenovávať výrazmi z ríše zvierat (taká opica,koza, krava, sviňa, cvičený opica, nenažratá sviňa) označeniami s kriminálnym podtónom (výpalníčka, výpalnícke spôsoby, mafiánka) verejne sa hovorilo, že berie peniaze a nič nerobí a teda záver o tom, že predmetným článkom došlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyne je podložený vykonanými dôkazmi, právne závery zodpovedajú skutkovým zisteniam. Námietka žalovanej, že článok sa zakladá na pravdivých informáciách, nakoľko k zásahu do práv žalobkyne došlo v prípade tohto článku primárne neprimeranými hodnotiacimi úsudkami, v prípade ktorých nie je možné ich pravdivosť preukazovať a teda pri ktorých z hľadiska oprávnenosti zásahu do osobnostných práv sa hodnotia iné kritéria (kritérium vecnosti, konkrétnosti a formy kritiky) a nie objektívnosť, čoho si je vedomá v konečnom dôsledku aj žalovaná, keď v odôvodnení svojho odvolania uvádza, že druhý článok bol „komentárom hodnotiacim úsudkom.

Pokiaľ žalovaná v odôvodnení uviedla, že prvostupňový súd nesprávne posúdil konflikt troch rovnocenných ústavných práv a to právo žalobcu na ochranu osobnosti, právo vydavateľa na slobodu prejavu, ako aj právo občanov na obdržanie informácií týkajúcich sa verejného záujmu a žalovaná má za to, že žalobkyňa vychádza z mylného predpokladu, že zákon poskytuje povesti absolútnu ochranu. Z odôvodnenia žalovanej tiež vyplýva, že vyhovenie žaloby považuje za porušenie práva na slobodu prejavu, že nikto nemôže byť sankcionovaný za to, že využíva svoje subjektívne právo priznané a chránené právnym poriadkom. K tomuto žalobkyňa uvádza, že si je vedomá toho, že právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti a mena a právo na slobodu prejavu sú svojou povahou rovnocenné, práva zaručené ústavným poriadkom, preto žiadne z nich nemá absolútnu prednosť. V prípade kolízie týchto práv je potrebné postupovať vždy individuálne, preto nie je možné dospieť k všeobecne použiteľnému záveru o nadradenosti práva na slobodu prejavu a tlače na základe citácií z rozhodnutí súdov vytrhnutých z kontextu, v ktorých súdy riešili skutkovo odlišné prípady, na ktoré sa odvoláva žalovaná.

Žalobkyňa poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 137/2008 teda, že sloboda prejavu nie je bezbrehá a je obmedzená jednak chránenými záujmami podľa článku 17 Listiny a jednak ostatnými ústavne zaručenými právami a slobodami. Pri strete základných práv na rovnakej úrovni bude vždy vecou nezávislých súdov, aby s prihliadnutím k okolnostiam každého jednotlivého prípadu starostlivo zvážili, že jednému právu nebola daná prednosť, pred právom druhým a tiež nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 10.júla 1997 sp.zn. IIIÚS 359/1996. Preto vychádzajúc z predpokladu, že primárnym a legitímnym účelom médií je sprostredkovať verejnosti pravdivé informácie o otázkach verejného záujmu, prípadne otvárať vecné a konkrétne debaty o spoločenských problémoch, po zhodnotení predmetných článkov žalovanej možno dospieť k záveru, že vzhľadom na hodnotiace úsudky, výrazové prostriedky a formu informovania verejnosti v týchto článkoch, tieto články neboli zverejnené s cieľom pravdivo informovať verejnosť, ale s jasným úmyslom poškodiť meno žalobkyne. Tieto články nemali pre verejnosť v prevažnej miere informačnú hodnotu, nakoľko v prípade článku zo dňa 11.1.2010 s názvom „Zo svojho vrecka viac, občanom priškrtia“ žalovaná nepriniesla žiadne nové informácie, keďže o schválení odmien už pár dní predtým informovala verejnosť v článku uverejnenom v denníku Košický Korzár zo dňa 28.12.2009 s titulkom „V kríze si M. nadelili odmeny. Kráľovské Vianoce: Starostke odklepli štvrť milióna“ ! a v prípade článku zo dňa 19.1.2010 s názvom „Starostka jazera skupuje nehnuteľnosti - V. M. HZDS - ĽS kúpila dva byty za koľko - tají“, ktorým vyvolala nedôvodné pochybnosti o legálnom spôsobe financovania bytov, naopak zamlčala verejnosti pre vytvorenie si vlastného názoru dôležitú informáciu o hypotekárnych úveroch žalobkyne, ktorú mala k dispozícii. Navyše spomínané expresívne výrazové prostriedky ako „výpalné“, „cvičená opica“ nemožno považovať za adekvátne, sledujúce cieľ informovať verejnosť, nakoľko svoj názor mohla žalovaná rovnako efektívne prezentovať použitím výrazových prostriedkov, pohybujúcich sa v medziach slušnosti a vkusu bez toho, aby akýmkoľvek spôsobom zasiahla do práv žalobkyne. Pokiaľ žalovaná v odvolaní zdôraznila, že pri riešení stretu vyššie uvedených práv je potrebné zohľadniť aj isté špecifiká tlače ako aj skutočnosť, že žalobkyňa je osobou verejného záujmu s prihliadnutím k judikatúre ES ĽP. Pokiaľ v tejto súvislosti žalovaná odkázala na nález Ústavného súd Českej republiky sp.zn. 1ÚS 156/99, uvedený názor Ústavného súdu ČR bol vyslovený za skutkových okolností, ktoré nezodpovedajú predmetného prípadu, v situácii, keď k tvrdenému zásahu do osobnostných práv malo dôjsť v dôsledku textovej chyby v článku, ktorým boli v prevažnej miere prevzaté už publikované názory tretích osôb.

Z ust. článku 10 ods. 2 Dohovoru však vyplýva, že výkon práva na slobodu prejavu zahŕňa aj povinnosti a zodpovednosti , môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré stanoví zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti, okrem iného v záujme ochrany povesti iných. Práva a slobody uvedené v článku 10 Dohovoru nemožno vykladať izolovane a vzájomne nezávisle. Izolovaný výklad ľudských práv a slobôd bez ich spätosti by znamenal ich vzájomnú negáciu. Preto nemožno právo na slobodu prejavu vykladať izolovane bez zreteľa na právo na ochranu osobnosti uvedenú v ustanoveniach § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Občiansky zákonník v súlade s ust. článku 10 ods. 2 Dohovoru obmedzil zákonom právo na bezhraničnú slobodu prejavu a stanovil kritéria zodpovednosti osoby, ktorá do práv chránených ustanovením v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka zasiahla (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Codo 61/2010).

Žalobkyňa vo vyjadrení sa k odvolaniu akcentovala na to, že ani Európsky súd pre ľudské práva nepriznáva slobode prejavu absolútnu ochranu. Konkrétne v rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci A. V. N. proti Dánsku z roku 2003 bol jasne vyslovený záver, že „článok 10 Dohovoru

chráni právo novinárov zverejniť informácie vo všeobecnom záujme za predpokladu, že konajú v dobrej viere a na základe primeraného skutočného stavu a poskytujú „spoľahlivé a presné“ informácie v súlade s novinárskou etikou. Článok 10 Dohovoru negarantuje absolútne neobmedzenú slobodu vyjadrovania, dokonca ani vo vzťahu k zverejňovaniu dôležitých informácii vo verejnom záujme tlačou“. Z rozsudku ESĽP vo veci Observer Quardian v roku 1991 vyplýva, že ani tlač nemôže prekročiť pevne vymedzené hranice, predovšetkým ochranu cti tretích osôb“. Obdobne tiež rozsudok ESĽP vo veci Prager a Oberschlig proti Rakúsku upozorňuje, že „tlač má na jednej strane nielen povinnosť šíriť informácie a myšlienky týkajúce sa veci verejných, ale na druhej strane musí vždy pozorne zvažovať použité výrazy a prostriedky“.

Žalobkyňa si je vedomá, že ako osoba verejného záujmu je povinná strpieť vo zvýšenej miere kritiku pre spôsob, akým vykonáva verejnú funkciu zo strany médií, to však neznamená, že je povinná strpieť akúkoľvek kritiku a akýkoľvek spôsob informovania o svojej osobe. V opačnom prípade to znamenalo vylúčenie práva na ochranu osobu a i u osôb verejne činných. V tomto smere poukázala žalobkyňa na uznesenie Najvyššie súdu SR sp. zn. 3 Cdo 137/2008 „Práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti a mena, nemožno odňať ani verejne činným osobám“ a na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 146/2004 „Ochrana osobnosti sa vzťahu aj na politikov, dokonca aj vtedy, keď nejednajú ako súkromné osoby“. Na podporu týchto svojich tvrdení poukazuje žalobkyňa aj na uznesenie Ústavného súdu ČR sp. zn. II ÚS 468/2003, v ktorom Ústavný súd Českej republiky dospel k záveru, že vyhovením žaloby, ktorou sa žalobca ako politik domáhal ochrany osobnostných práv, do ktorých neoprávnene zasiahol žalovaný zverejnením karikatúry, ktorá hrubo prekročila všeobecne uznávané zásady slušnosti a vkusu, nedošlo k porušeniu práva na slobodu prejavu žalovaného. Z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva upozornila žalobkyňa na rozhodnutie ESĽP zo dňa 17.07.2007 vo veci Z. A. A. číslo sťažnosti 28949/2003, v ktorom ESĽP vo veci sťažovateľa, ktorý bol komunálnym politikom - starostom vyslovil názor, skutočnosť, že politik je povinný zniesť všeobecne väčšiu mieru kritiky ešte neznamená, že sa voči takejto kritike nemôže dostupnými prostriedkami brániť. Naopak ako vyplýva z odseku 62 tohto rozhodnutia musí mať možnosť „brániť sa, pokiaľ sa domnieva, že zverejnenia týkajúce sa jeho osoby sú lživé a mohli by uviesť omyl verejnú mienku o spôsobe výkonu moci“. Podľa názoru súdu je teda vhodné vytvoriť spravodlivú rovnováhu medzi výsadami poskytnutými novinárom, vyjadrovať kritiku voči konaniu verejných činiteľov a práva naposledy menovaných na vyššie uvedené odpovedať, chrániť svoju povesť a informovať verejnosť o spôsobe, akým vykonávajú moc. Čo sa týka rozsudkov ESĽP, na ktoré sa odvoláva žalovaná, v ich prípade je potrebné podľa žalobkyne zdôrazniť, že názory v nich formulované boli reakciou na odlišné prípady, kedy sťažovatelia namietali porušenie svojho práva na slobodu prejavu, ku ktorému došlo v dôsledku trestného stíhania a odsúdenia týchto osôb na tvrdenia verejne prezentované, teda v dôsledku závažných opatrení, pri zhodnotení ktorých ESĽP dospel k záveru, že ich nie je možné považovať za nevyhnutné v demokratickej spoločnosti a ktoré teda výrazne prevyšujú intenzitu občianskehoprávneho konania a vyhovenia žalobe na ochranu osobnosti (prípad M. A. W., H. A. L.). Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody žalobkyňa má za to, že k porušeniu práva žalovanej na slobodu prejavu v dôsledku povinnosti jej uloženým napadnutým rozsudkom, s prihliadnutým na všetky okolnosti prípadu dôjsť nemohlo, nakoľko výkon jej práva podliehal obmedzeniam, ktoré stanovil zákon (§ 11 a nasl. OZ) a ktoré boli nevyhnutné na ochranu povesti žalobkyne.

Pokiaľ za ďalšiu vadu rozhodnutia považuje žalovaná skutočnosť, že petit návrhu, ktorý súd prevzal do výroku rozsudku v časti ospravedlnenia uvádza články z 11.01.2010 a 19.01.2010, avšak návrh na začatie konanie a vykonané dokazovanie vychádza aj z článku zo dňa 28.12.2009, ktorý v zmysle petitu nebol predmetom konania, k tomuto žalobkyňa uvádza, že poukázanie na článok z 28.12.2009 nemôže byť považované za vadu rozhodnutia, naopak prvostupňový súd postupoval správne, ak ako k okolnosti významnej pre posúdenie oprávnenosti zásahu prihliadol k danému článku, nakoľko aj keď daným článkom nebolo zasiahnuté do osobnostných práv žalobkyni, skutočnosť, že v krátkom časovom období od 28.12.2009 do 19.01.2010 boli žalovanou zverejnené tri články, v ktorých bola opakovane zverejnená informácia o schválení odmien žalobkyne znamená, že účelom týchto článkov (minimálne vo vzťahu k článku z 11.01.2010) nebolo informovať verejnosť o nových skutočnostiach, nakoľko žiadne nové informácie článok čitateľom nepriniesol, ale v úmysle bolo škandalizovať osobu žalobkyne, vyvolať senzáciu, poškodiť jej dobré meno. Pokiaľ žalovaná v odôvodnení svojho odvolania namietala, že dôvodnosť uloženia povinnosti nahradiť žalobkyni nemajetkovú ujmu v peniazoch nebola v konaní preukázaná a súdom prvého stupňa ani riadne odôvodnená, a preto žalovaná má za to, že rozhodnutie je v tejto časti nepreskúmateľné, žalobkyňa má za to, že prvostupňový súd dospel k správnemu záveru,

že predmetnými článkami došlo k zníženiu dôstojnosti osoby žalobkyne, jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere, keďže viacerí svedkovia priamo uviedli, že po prečítaní predmetných článkov mali pochybnosti o dôveryhodnosti žalobkyne, čo negatívne ovplyvnilo ich vzťah k žalobkyni, resp. ich názor na ňu. Tvrdenie žalovanej, že ani jeden zo svedkov neuviedol reálny súvis tohto článku s jeho prípadným vzťahom navrhovateľkou, či jeho zmenu postoja k osobe navrhovateľky, je úplne nepravdivé a nezodpovedá obsahu spisu. Svedok L.. R. T. vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 04.02.2011 uviedol, že naňho obsah týchto článkov pôsobil negatívne a vzbudil v ňom pochybnosti, nakoľko vychádzal z pravdivosti skutkových záverov vyplývajúcich z týchto článkov. Rovnako tiež z výpovede svedka O. H. na pojednávaní dňa 04.02.2011 vyplynulo, že články v ňom vyvolali pretrvávajúce pochybnosti o nedôveryhodnosti žalobkyne. Aj svedok Š. Č., ktorý poznal žalobkyňu dlhé roky na pojednávaní dňa 18.11.2010 potvrdil, že napriek tomu predmetné články uňho vyvolali pochybnosti a rovnako aj u ďalších poslancov zastupiteľstva, ktorý otvorene zvažovali, že starostka asi berie nejakú úplatky. Podobne aj z výpovedí ďalších svedkov napr. O.F. M., Z. D., W. W. vyplynulo, že predmetné články v nich vyvolali podozrenie o bezúhonnosti žalobkyne, nakoľko pokiaľ sa nejaké informácie zverejňujú, vyvoláva to pochybnosť v každom. V prípade niektorých svedkov „L.. S. U., O. Z., V. G., O. H. platí, že svoj negatívny postoj k žalobkyni nezmenili a naďalej majú za to, že žalobkyňa nenadobudla byty za nelegálne príjmy, napriek jej snahe uviesť veci na pravú mieru, ako to vyplýva z ich výpovedí. Prvostupňový súd pri tomto závere ďalej vychádzal zo skutočnosti, že v dôsledku predmetných článkov široká verejnosť výrazne negatívne reagovala na osobu žalobkyne, čo pocítila nielen žalobkyňa, ale aj väčšina jej známych, či spolupracovníkov. Predmetné články vyvolali vlnu vulgárneho oslovovania žalobkyne hanlivými výrazmi inšpirovanými „poznámkou žalovanej na verejnosti“, s čím sa osobne stretla väčšina svedkov (napr. W. W., O. M., L.. R. T.O., V. G., L.. S. U. V. Ď.). Negatívne ohlasy tohto charakteru sa objavili aj v ďalších mestských častiach, čo potvrdil svedok P. L.. Prvostupňový súd preto vzhľadom na spomínané následky dospel k správnemu záveru, že v danom prípade morálne zadosťučinenie nie je postačujúce. Predmetné články negatívne ovplyvnili život žalobkyne v jej súkromnom i verejnom živote. Vzťah dôvery narušený v dôsledku týchto článkov s niektorými osobami sa napriek snahe žalobkyni nepodarilo obnoviť (L.. S. U., O. Z., V. G., O. H.). Žalobkyňa v dôsledku týchto článkov zaznamenala negatívny vplyv aj v pracovnom živote (zhoršenie postavenia v politickej strane - výpoveď svedkyne S. U., špekuláciou o braní úplatkov na pôde miestneho zastupiteľstva - výpoveď svedka W. W. a podobne). Tieto články degradovali pracovné úspechy žalobkyne (výpoveď O. M.), mali negatívny dopad aj na predvolebnú kampaň a nepochybne ovplyvnili viacerých voličov vo voľbách vo vzťahu k osobe žalobkyne (viď svedok V. G.).

Prvostupňový súd uloženie povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.319,30 eur riadne odôvodnil a pri určení výšky primeraného zadosťučinenia vychádzal zo závažnosti vzniknutej ujmy a z okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo. Pri určení výšky prvostupňový súd zvážil všetky právne a skutkovo relevantné okolnosti daného prípade a vychádzal z výsledkov vykonaného dokazovania. Pri zhodnotení závažnosti ujmy prihliadol na dĺžku trvania zásahu (negatívne reakcie verejnosti pretrvávali aj v čase komunálnych volieb), rozsah zásahu (na predmetné články reagovala široká verejnosť aj z iných mestských časti), intenzitu zásahu (dôstojnosť, vážnosť a dôveryhodnosť osoby žalobkyne bola znížená v značnej miere), ľudia uvažovali o nekalých príjmoch žalobkyňa, o braní úplatkov, o zlodejstve žalobkyne a označovali žalobkyňu nevkusnými a znevažujúcimi pomenovaniami), rovnako tiež zvážil okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo (skutočnosť, že v krátkom časovom období boli zverejnené tri články o žalobkyni a podobne), pričom vzal do úvahy aj obranu žalovanej (skutočnosť, že žalobkyňa je osobou verejného záujmu a podobne) a náležite sa ňou vyporiadal. Na základe týchto skutočností dospel k záveru, že podmienky náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods.2 a 3 OZ boli splnené a považoval vo vzťahu k závažnosti zásahu a okolnostiam, za ktorých k zásahu došlo za primerané zadosťučinenie priznanie sumy 3.319,30 eur. V tejto súvislosti žalobkyňa na záver akcentovala na to, že z požiadavky riadneho odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva povinnosť súdu zaoberať sa zvlášť každým bodom, ktorý z niektorých účastníkov môže považovať za základný, svoju argumentáciu, ale postačuje ak z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.10.2010 sp. zn. 6 Cdo 164/2010). Aj rozhodnutie prvostupňového súdu v časti priznania primeraného zadosťučinenia je dostatočne odôvodnené a spĺňa parametre preskúmateľného rozhodnutia v zmysle požiadavok Článku 46 ods.1 Ústavy SR a Článku 6 ods.1 Dohovoru o ochranu ľudských práv a základných slobôd a § 157 ods.2 O.s.p. a má oporu vo vykonanom dokazovaní.

Žalobkyňa uplatnila trovy odvolacieho konania vo výške 118,44 eur.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal žalovaný v zákonnej lehote (§ 204 ods.1 O.s.p.) preskúmal rozsudok podľa § 212 ods.1, 3 O.s.p. v jeho napadnutej vyhovujúcej časti, t.j. vo výroku o povinnosti žalovanej uverejniť v denníku Košický korzár ospravedlnenie a vo výroku o povinnosti zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 3.319,30 eur a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods.2 O.s.p.) a rozsudok verejne vyhlásil v zmysle § 156 ods.1 O.s.p. potom, čo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil v súlade s ust. § 156 ods.3 O.s.p.

Odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa s poukazom na ust. § 219 ods.1, 2 O.s.p. rozsudok v jeho napadnutej vyhovujúcej časti ako vecne správny potvrdil.

Neúplnosť zistenia skutkového stavu (§ 205 ods.2 písm. c/ O.s.p.) je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd nevykonal účastníkom navrhovaný dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť. Účastník, ktorý v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, musí súčasne označiť dôkaz, ktorý - hoci bol navrhovaný - nebol vykonaný a uviesť právne významne skutočnosti, ktorého hoci boli tvrdené, súd nezisťoval a ďalej, že vždy musí ísť len o skutočností a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom.

Žalovaný v odvolaní neoznačil dôkaz, ktorý - hoci bol navrhovaný - nebol vykonaný, preto tento odvolací dôvod nie je daný.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods.2 písm. d/ O.s.p. spočívajúci v nesprávnom skutkovom zistení sa týka skutkových zistení, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré sú nesprávne v tom zmysle, že nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 132 a § 135 O.s.p. a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli najavo počas konania. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods.2 písm. f/ O.s.p. spočíva v tom, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil správny predpis, ale ho nesprávne interpretoval.

Odvolací súd dospel k záveru, že namietané odvolacie dôvody nie sú dané.

Napadnutými výrokmi rozsudku súdu prvého stupňa č.k. 13C/53/2011-120 zo dňa 06.05.2011 prvostupňový súd rozhodol o povinnosti žalovanej uverejniť v denníku Košický korzár ospravedlnenie žalobkyni za tvrdenia obsiahnuté v článku uverejnenom v denníku Košický korzár zo dňa 11.01.2010 s názvom „Do svojho vrecka viac, občanom prišikrtia“ a v článku uverejnenom v denníku Košický korzár zo dňa 19.01.2010 s názvom „Starostka Jazera skupuje nehnuteľnosti - V. M. (HZDS - ĽS): Kúpila dva byty, za koľko tají“ a o povinnosti zaplatiť žalobkyni sumu 3.319,30 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný v odvolaní namieta, že súd prvého stupňa nesprávne posúdil konflikt troch rovnocenných ústavných práv a to právo navrhovateľa na ochranu osobnosti, právo vydavateľa na slobodu prejavu, ako aj právo občanov na obdržanie informácii týkajúcich sa verejného záujmu (verejných činiteľov regionálnej a komunálnej politiky, či politiky ako takej).

Žalovaná v odvolaní namieta, že súd prvého stupňa nesprávne uložil žalovanému povinnosť sa ospravedlniť žalobkyni, aj keď vykonané dokazovanie vyhodnotil tak, že v konaní sa priamo preukázalo, že žalovaná uverejnila pravdivé informácie. Zo strany žalovanej išlo o pravdivú informáciu o kúpe bytov v celej jej časti. Informáciu žalovaná čerpala z verejne prístupného registra katastra nehnuteľnosti a štát

má záujem, aby tieto informácie boli pre občanov verejné a prístupné. To, že nehnuteľnosti boli zaťažené záložným právom nijako nespochybňuje a nemení pravdivosť uverejnených informácii v spravodajskom článku. Rovnako pravdivá bola aj informácia o odmene starostky a vychádzala z oficiálnej zápisnice z rokovania zastupiteľstva mestskej časti. Druhý článok - „Poznámka“ bol podľa žalovaného komentárom-hodnotiacim úsudkom, ktorý sa vo všeobecnosti venoval zaužívanému spôsobu riešenia finančného nedostatku zo strany politikov prišKrtiť občanom a do svojho vrecka dávať viac. Išlo o kritiku oprávnenú a primeranú, navyše v článku nebola osoba žalobkyne ani spomenutá, ani menovaná. Navyše žalovaná má za to, že rozhodnutie je aj nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a pokiaľ súd prvého stupňa dospel k záveru, že Poznámka mala mať difamujúci charakter, zosmiešnila a urazila osobu žalobkyni, znehodnotila výsledky jej práce, žalovaná dokonca namietala, že takáto aplikácia právnej normy súdom prvého stupňa je nežiadúca, vykazujúca istú dávku podobnosti s vynímaním slobody prejavu v právnych nedemokratických režimoch.

Právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti a mena a právo na slobodu prejavu sú svojou povahou rovnocenné práva zaručené ústavným poriadkom, pretože žiadne z nich nemá absolútnu prednosť. V prípade kolízie týchto práv je potrebné postupovať individuálne.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva jednoznačne vyplýva, že privilegované postavenie z hľadiska ochrany slobody prejavu patrí novinárom a masmédiám a to zvlášť pri informovaní o veciach verejného záujmu. Novinári majú povinnosť poskytovať informácie a myšlienky týkajúce sa všetkých záležitostí verejného záujmu a verejnosť má právo takéto informácie dostať. Hranice akceptovateľnosti šírenia informácii týkajúcich osobnej sféry sú najširšie u politikov a najužšie u bežných občanov. Žalobkyňa ako osoba verejného záujmu je nesporne povinná strpieť vo zvýšenej miere kritiku pre spôsob, akým vykonáva verejnú funkciu zo strany médií, to však bez ďalšieho neznamená, že je povinná strpieť akúkoľvek kritiku a akýkoľvek spôsob informovania o svojej osobe, keďže právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti a mena nemožno odňať ani verejne činným osobám. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia správne uviedol, že článok uverejnený v denníku Košický korzár dňa 19.01.2010 s názvom „Starostka Jazera skupuje nehnuteľnosti - V. M. (HZDS - ĽS): Kúpila dva byty, za koľko tají“, obsahuje skutkové tvrdenie, ktorých pravdivosť nebola namietaná, avšak namietaná bola zo strany žalobkyne skutočnosť, že síce žalovaná zverejnila informáciu o nadobudnutí dvoch bytov žalobkyne na základe informácii z verejného zoznamu z katastra nehnuteľností, avšak nezverejnila ďalší z toho istého zdroja vyplývajúci a teda zistiteľný fakt, že nehnuteľností boli zaťažené záložným právo zriadeným v prospech peňažných ústavov v období nadobudnutia nehnuteľnosti. Súd prvého stupňa správne uzavrel, že zásah do práv na ochranu osobnosti žalobkyne, nie je založený len na skutočnosti, že žalovaný cielene nezverejnil úplnú informáciu týkajúcu sa nadobudnutia predmetných bytov, ale vyplýva z celkového obsahu predmetného článku, že „vzhľadom na ďalšie v článku uverejnené informácie: vyjadrenie predstaviteľa H. L. F. o tom, že problémom by bol prípadný nesúlad s príjmom žalobkyne a nadobúdacej hodnoty dvoch bytov, napokon pripísanie výroku nebudem Vám nič vysvetľovať žalobkyni, ako jej vyjadrenia k zisťovaniu žalovanej pred uverejnením článku (pravdivosť ktorého žalovaná ani nepreukázala, naopak žalobkyňa e-mailovou korešpondenciou preukázala, že takýto výrok neuviedla žalovanej na jej dotazy), doplnenie článku veľkou podobizňou žalobkyne a fotografiami obytných domov, ktorých sa žalobkyňou nadobudnuté byty nachádzajú, ako aj na skutočnosť, že sa jednalo v krátkom časovom období už o tretí článok v periodiku vydávanom žalovanom nasvedčuje tomu, že dominantným dôvodom zverejnenie informácie bola nie snaha o poskytnutie objektívnej informácie verejnosti, ale skôr zámer poškodiť, difamovať osobu žalobkyne s cieľom podsunúť verejnosti nepodložený názor, že kúpa predmetných nehnuteľnosti nebola transparentná a že pri financovaní kúpy predmetných nehnuteľností boli použité prostriedky, ktoré žalobkyňa získala v rozpore s zákonom (vyjadrené expresívnym výrazom „skupuje nehnuteľnosti“). Absencia dostatočného skutkového opisu deja do takej miery, že to čitateľovi neumožňuje urobiť si vlastný úsudok má za následok, že v skutkovom deji opísané skutočnosti nie je zásahom do práv chránených Článkom 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nakoľko právo slobody prejavu nezahŕňa rozširovanie neúplných informácii.

V prípade článku uverejnenom v denníku Košický korzár zo dňa 11.01.2010 s názvom „Do svojho vrecka viac, občanom prišKrtia“ hodnotiace úsudky obsiahnuté v článku predstavovali podľa názoru žalovanej kritiku oprávnenú a primeranú. Navyše meno žalobkyne nebolo v poznámke spomenuté a článok sa zakladá na pravdivých informáciách. V predmetnom článku ide o hodnotiace úsudky.

Žalovaná v predmetnom článku uviedla, že napriek tomu, že akým spôsobom žalobkyňa vykonávala svoju funkciu v danom období „požadovala výpalné z poloprázdnej miestnej kasy“. Prirovnala žalobkyňu k cvičenej opici, keďže nepohla zadkom a rozumom a výsledky boli len psou povinnosťou každého starostu. Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa poukazuje na to, že použité výrazové expresívne pojmy ako „výpalné“, „cvičená opica“, „nepohla zadkom a rozumom“, prekračujú medze vecnej kritiky. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že denník Korzár nie je médium bulvárneho typu, je považovaný za seriózny denník Košického kraja a informácie ním zverejňované sú občanmi príjmané ako pravdivé. Preto ak nebolo úmyslom žalovanej zdiskreditovať osobu žalobkyne, ako to tvrdí v konaní, je nepochopiteľné aj vzhľadom na rozsiahly okruh čitateľov, prečo potrebuje žalovaná v rozpore s novinárskou etikou používať slovné spojenia, ktoré majú difamujúci charakter. Takáto difamujúca kritika osoby žalobkyne pri absencii dostatočného skutkového základu nebola adekvátna, lebo už len samotný pojem „výpalné“ je spojený s protispoločenskou skupinou mafiánov. Čo sa týka námietky žalovanej o neuvedení mena žalobkyne priamo v Poznámke, v tomto smere súd prvého stupňa sa s touto námietkou žalovanej vysporiadal v dôvodoch svojho rozhodnutia, keď uviedol, že z umiestnenia Poznámky ihneď vedľa článku o schvaľovaní rozpočtu z informácii, ktoré poznámka obsahovala, bolo dostatočne zrejmé, že sa vyjadrovala k osobe starostu a jednalo sa o osobu žalobkyne a bola nesporne dostatočne a celkom zreteľne identifikovaná aj samotnými čitateľmi, ako to vyplynulo z výpovedí svedkov.

Z výpovede svedkov nesporne vyplynulo, že predmetný článok zosmiešnil a kriminalizoval osobu žalobkyne, degradoval výsledky jej práce a znížil vážnosť osoby žalobkyne. Záver súdu prvého stupňa, že predmetným článkom došlo k zásahu do osobnostných práv bolo preukázané vykonanými dôkazmi a právne závery zodpovedajú skutkovým zisteniam.

Neobstojí ani odvolacia námietka žalovanej, že formulácia ospravedlnenia, kreuje celkom iný text autorských článkov.

Rovnako neobstojí ani odvolanie žalovanej, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch nebolo žalobkyňou preukázaná a ani súdom riadne odôvodnená.

Súd prvého stupňa skúmal podmienky uvedené v § 13 ods. 2 Obč. zák. pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a dospel k správnemu záveru, že podmienky náhrady nemajetkovej ujmy boli splnené. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na správne dôvody rozsudku súdu prvého stupňa. Pri zhodnotení závažnosti ujmy prihliadol súd prvého stupňa správne na dĺžku trvania zásahu (negatívne reakcie verejnosti pretrvávali aj v čase komunálnych volieb), rozsah zásahu (na predmetné články reagovala široká verejnosť aj z iných mestských častí), intenzitu zásahu (dôstojnosť, vážnosť a dôveryhodnosť osoby žalobkyne bola znížená v značnej miere (ľudia uvažovali o nekalých príjmoch žalobkyne, o braní úplatkov, o zlodejstve žalobkyne a označovali žalobkyňu nevkusnými a znevažujúcimi pomenovaniami). Rovnako tiež zvážil okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo (skutočnosť, že v krátkom časovom období boli zverejnené tri články o žalobkyni a pod.) pričom vzal do úvahy aj obranu žalovanej (skutočnosť, že žalobkyňa je osobou verejného záujmu, ako aj skutočnosť, že mala možnosť sa vyjadriť k otázke zakúpenia bytov a túto možnosť nevyužila.

Výška finančného zadosťučinenia (§ 13 ods. 3 Obč. zákonníka) je otázka právna, ktorú určuje súd v rámci svojej voľnej úvahy (§ 136 O.s.p.), pričom vychádza iba zo skutkového stavu a z kritérií , ktoré vychádzajú z okolností prípadu. Výšku priznaného peňažného zadosťučinenia 3.329,30 eur považuje aj odvolací súd za primeranú.

Odvolací súd preto v súlade s ust. § 219 ods.1, 2 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v súlade s ust. § 224 ods. 4 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.